τὰ γεράματα καὶ γεράματα ξεχωριστά, ἄνοστα, σὰν πὼς μοῦ φαίνονται τὰ δικά μου. Μὴ θαρρεῖς νὰ ὀνομάζω ἄχρεια τὰ γεράματα ἀποτὶ δὲν μπορῶ νὰ θυμώσω! Μόνε καθε ζωντανὴ αἴσθηση νεκρώνει σὲ τάφτη τὴν ἡλικία καὶ μνήσκουν κάτι κρύες κρύες αἴσθησες, ὅπου τὲς λέμε φρονιμάδες. Ἐγὼ πιστέβω, πὼς ἦταν καλλίτερα ταιριασμένο νὰ τὲς λέγαμενι) νεκρομάδες τοῦ μιαλοῦ, ἀφορμῆς ὅπου, καθὼς ὅλες οἱ ἄλλες αἴσθησες τῶν γερόντων ἀδυνατοῦν καὶ νεκρώνουνται, ἔτσι ἀδυνατάει κ' ἡ αἴσθηση τοῦ μυαλοῦ κι' ὅσα τὰ στοχαζόμαστε ἀποτελέσματα γνώσης, εἶναι ἀποτελέσματα παιδιακίσιας ζούρλιας· μὲ τὴ διαφορὰ ὅπου τὸ παιδὶ ἀνηφορνάει τὴ σκάλα τοῦ μυαλοῦ κι' ὁ γέροντας τὴν κατηφορνάει.

Ἔρω, ὅπου θέλα μοῦ εἰπῆς, δὲν εἶχες ἄλλο ἀπὸ παιδιακίσιες καὶ γεροντίσιες ζούρλιες γιὰ νὰ μοῦ γράψης! Νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθεια, φίλε, ὁ καθολικός μου σκοπὸς ἦταν νὰ σοῦ γράψω, κι ἀπὲ πὼς ἦρθε ὁ λόγος ἔτσι, μήτ' ἐγὼ ἀπεικάζω. Ὡστόσο δὲ σὲ πειράζει, γιατὶ μήτε παιδὶ εἶσαι, μήτε γέροντας· ξέρεις ἀκόμα ὅπου οἱ ἰδέες συγκρατιοῦνται μιὰ τὴν ἄλλη σὰν οἱ χαλκάδες τοῦ ἄλυσσου κ' ἡ μιὰ ἰδέα φέρει τὴν ἄλλη, σὰν πώς, ἄντα νὰ τραβήεις ἕνα χαλκὰ ἀπὸ τὸν ἄλυσσο, ἐκεῖνος σέρει τὸ δέφτερο, ὁ δέφτερος τὸν τρίτο, κι' ἔτσι ὡς τὸ τέλος. Ἐγὼ σημάδεψα τὲς ἰδέες μου καθὼς ἔρχονταν, δίχως νὰ τὲς διαλέξω, ἀφορμῆς ὅπου γράφω πρὸς φίλον, ὅπου ξέρω πόσο γνοιάζεται νὰ μὲ συμπαθάει στὴν καρδιά του καὶ νὰ τῆς βρίσκει μύριες πρόφασες γιὰ διαφέντεψή μου.

Κι' ἀληθινὰ ἡ καθαρὰ φιλία σὲ τάφτο γνωρίζεται, ὅπου ὁ φίλος νὰ συμπαθάει τὸ φίλο καὶ νὰ μὴ βάνη μὲ τὸ νοῦ του γιὰ τὸ φέρσιμο τοῦ φίλου του, ὅπου πολλὲς φορὲς δείχνει ἀλλιώτικο ἀπ' ὅ τι εἶναι σωστά. Μὴ στοχάζεται πὼς δὲ σὲ προ2)

1) Μπορεῖ λέγαμαν.

2) Ἐδῶ σώνεται τὸ κολοβὸ χειρόγραφο.

Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ *(μὲ εἰκόνες τοῦ κ. Ν. Λύτρα).*

—Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ *(μὲ εἰκόνες τῆς Κας Σοφίας Λασκαρίδη).*

Τυπώθηκε στὴ Λόντρα, σὲ διαλεχτὸ χαρτὶ καὶ εἶναι καλλιτεχνικὰ δεμένο.

Πουλιέται στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς «Ἑστίας» δρ. 3,50.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12 1]2

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (3 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἢ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμᾶ πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου ('Ακαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου ('Ομόνοια), στὸ κιόσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα 'Εστίας« Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν 'Εφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Φανάρι δίχως φῶς—Τὸ μποϊκοτὰζ—«Ἄξιος συμπαθείας!..»—Ὁ κ. Ποριώτης — Οἱ μπακαλολόγιοι.

ΚΑΠΙΟΣ ποὺ διάβασε στὶς ἐφημερίδες τὶς γιορτὲς καὶ τὰ πανηγύρια ποὺ γινήκανε στὴν Πόλη, στὸ Πατριαρχεῖο, γιατὶ εὐδόκησε ὁ «σοφὸς» καὶ ὁ «ὀτρηρὸς» κ. Μιστριώτης νὰν τὰ ἐπισκεφτεῖ, εἶπε:

— Ταιριασμένο συναπάντημα αὐτό. Ἡ 'Αττικὴ μούχλα συναπαντήθηκε μὲ τὴ Βυζαντινὴ μούχλα καὶ τὸ Ἔθνος σώθηκε πιά.

Κι ὅταν αὐτὸς ὁ κάπιος διάβασε πὼς στὸ Φανάρι χειροτόνησε ὁ Πατριάρχης τὸ Σοφὸ ἀρχιρεφερενδάριον καὶ ἀρχισφουγγοκολάριον καὶ ἀρχικαγκελάριον, ξεφώνισε:

— Μὰ ἐπιτέλους αὐτὸ τὸ περίφημο Φανάρι θὰ μένει αἰώνια στὸ σκοτάδι καὶ δὲ θὰ χαρεῖ κι αὐτὸ λίγο φῶς;

Τέτια, φαίνεται, θᾶναι ἡ μοίρα τοῦ Ἔθνους μας. Νὰν τὸ πολεμοῦνε λυσσασμένα ὁ Καλόγερος κι ὁ Σκολαστικός. Ὁ Βούργαρος κι ὁ Τοῦρκος, σὰ νὰ λέμε. Τὸ Σκοτάδι καὶ ἡ Πρόληψη.

*

ΚΑΙ τὸ κάτου κάτου, τί εἶναι τὸ μποϊκοτὰζ ποὺ κήρυξαν τελευταῖα οἱ Τοῦρκοι στὴ Σμύρνη κι ἀλλοῦ στὸ 'Ελληνικὸ ἐμπόριο, μπροστὰ στὸ μποϊκοτὰζ ποὺχει κηρύξει χρόνια καὶ χρόνια τώρα ὁ Καλόγερος κι ὁ Σκολαστικός, συμμαχώντας μὲ τὸ ἐπίσημο Κράτος, στὴν 'Ελληνικὴ ψυχή;

*

ΠΡΕΠΕΙ νὰν τοῦ γίνει ὑποδοχὴ ἐνθουσιώδικη τοῦ Βασιλιὰ σὰ γυρίσει ἀπὸ τὴν Εὐρώπη γιατί, λέει τὸ «Ἐμπρός»,...«κατέστη ἄξιος συμπαθείας».

Μπορεῖ. Νὰ δοῦμε ὅμως πότε καὶ πῶς θὰ «καταστεῖ ἄξιος συμπαθείας» κι ὁ 'Αθηναϊκὸς τύπος, ποὺ μὲ τὰ τέτια του φερσίματα μόνο ἄξιος γιὰ γέλια κατάντησε.

*

ΜΕ χαρὰ δηλώνουμε στοὺς ἀναγνῶστες μας πὼς ἀπὸ τούτη τὴ βδομάδα πιάνει ταχτικὴ δουλιὰ στὸ «Νουμᾶ» ὁ κ. Ν. Ποριώτης. Τί σημασία ἔχει γιὰ τὸ «Νουμᾶ» ἡ τέτια διαλεχτὴ συνεργασία, θὰ φανεῖ σιγὰ σιγὰ καὶ μὲ τὸν καιρό. Δὲ συνειθίσαμε νὰ λέμε. Συνειθίσαμε νὰ δείχνουμε. Καὶ θαρίσουμε οἱ ἴδιοι οἱ ἀναγνῶστες μας νὰν τὸ δοῦνε καὶ νὰν τὸ μελετήσουνε πὼς δύναμη καινούρια ἔδωσε στὸ «Νουμᾶ» ἡ ταχτικὴ συνεργασία ἑνὸς τέτιου διαλεχτοῦ φιλόλογου, καλοσυνείδητου ἐργάτη καὶ ἠθικοῦ, κυριολεχτικὰ ἠθικοῦ, ἀθρώπου.

*

ΟΡΙΑ δὲν ἔχει ἡ μπακαλοσύνη. Μὲ ἀγανάχτηση διαβάσαμε στὶς ἐφημερίδες τὴν ἀκόλουθη ρεκλάμα γιὰ κάπιο νιόφαντο περιοδικό:

«Εἰς τὸ τεῦχος τοῦ 'Ιουνίου παρουσιάζεται ὕστερ' ἀπὸ ὑπερδεκαετῆ ἀποχὴν ἀπὸ πάσης λογοτεχνικῆς δράσεως ὁ γνωστότατος λογοτέχνης κ. Μ....., γράφων κριτικὴν ἐπὶ τῶν ἐκδοθέντων κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον φιλολογικῶν ἔργων».

Πρόκειται γιὰ γνωστότατο λόγιο ποὺ δέκα χρόνια κι ἀπάνου εἶναι βυθισμένος σὲ πνεματικὸ σκοτάδι καὶ ποὺ ὅσοι τονὲ γνωρίσανε τότες κι ὅσοι τονὲ βλέπουνε σήμερα στοὺς δρόμους νιώθουν τὴν καρδιά τους νὰ σφίγγεται καὶ τὰ μάτια τους νὰ νοτίζουνται.

Κι ὅμως ἡ μπακαλοσύνη δὲ δίσταξε, βλέπετε, νὰ ξεμεταλλευτεῖ καὶ τὴ συφορά του ἀκόμα.

'Ορέ, ποῦ κατηντήσαμεν! ποῦλεγε ἄλλοτες ὁ μακαρίτης Γιάννης Καμπούρογλους.

ΚΑΤΑΔΙΚΟΣ*

Φωνάζαμε, μᾶς πῆρ' ὁ κόσμος πρέφα· κι ὁ κόσμος δουλειὰ δὲν ἔχει καὶ δουλειὰ γυρέβει. Πηγαινορχούντανε γειτόνισσες, λαδικά, ἀκάλεστες μεσολάβες, λόγια σ' ἐμᾶς, λόγια σ' ἐκεῖνες· νὰ ἔτσ' εἴπανε γιατὰ σένα, νὰ ἔτσ' εἴπανε γιὰ τὸ γιό σου·

*) 'Η ἀρχὴ στὸ περασμένο φύλλο.

μισε πὼς κάποιος ἔρχεται σιγὰ-σιγά. 'Αφυκράστηκε κάμποση ὥρα καὶ δὲν ἄκουσε τίποτα. Ἔκαμε πάλι νὰ κοιμηθῆ, ἀλλὰ δεν τῆς ἐρχόταν ὕπνος. Τὴν ἔπιασε μιὰ στενοχώρια κ' ἐστριφογύριζε κάτω ἀπὸ τὴ βελέντζα καὶ δὲν ἡσύχαζε. Περνοῦσε ἡ ὥρα ἀτέλειωτη. Λάλησαν τὰ πρῶτα πετεῖνια κι αὐτὴ μὲ κλεισμένα τὰ μάτια ἀκόμα ξαγρυπνοῦσε. Σηκωνότανε ν' ἀφυκραστῆ τριγύρω καὶ πάλι ἔπεφτε. Δὲν εἶχε ἀνάκαρα. Ἔκραξαν τὰ δεύτερα πετεῖνια κι ἀκόμα δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη τί εἶχε καὶ τῆς ἔφευγε ὁ ὕπνος. 'Επῆγε ὁ νοῦς της στὴν καημένη τὴ Βγένω ποὺ τὴ χώρισε ὁ ἀρραβωνιαστικός της, γιατὶ ἔμαθε πὼς κάποιος τὴν ἐφίλησε τὴ νύχτα στὴ βρύση ποὺ πῆγε νὰ πλύνη· κ' ἔφερνε μπροστά της ὅλα τὰ περιστατικὰ αὐτοῦ τοῦ ἀρραβῶνα, τὴ χαρὰ τῆς Βγένως, τὸ κακάρωμά της στὸ χορὸ τὴ Λαμπρὴ—ἄχ! πῶς ἔλαμπε τὸ πρόσωπό της! καὶ κατόπι τὸ χωρισμό της τὸν ἀναπάντεχον καὶ σταματοῦσε.—Τί καθομαι καὶ βάνω μὲ τὸ νοῦ μου ἡ ἄμοιρη! συλλογίστηκε καὶ ξανὰ ἀφυκράστηκε. Τὴν ἔπιασε πάλι ὁ φόβος τῆς περασμένης βραδιᾶς καὶ κουκουλώθηκε μέσα στὸ στρῶμα. Δάγκασε ἄξαφνα τὰ χείλια της καὶ κοκκίνισε ὡς τὴν ψυχή της, γιατὶ ἔνοιωσε πιὰ ὅτι κάτι καρτεροῦσε καὶ δὲν ἐρχόταν. Ἄναψαν τὰ μάγουλά της κ' ἡ ντροπὴ τῆς σλόρπισε κάθε σκέψη κ' ἐνέργεια. Κουρασμένη καὶ παραδαρμένη τέλος ἐπλάγιασε.

Τὸ ἄλλο βράδι ἄρχισε ὁ κίντυνος τῆς παπαδιᾶς καὶ ξαγρύπνησε κοντά της ὅσο ποὺ ξεγέννησε. Τὴν ἄλλη μέρα καὶ τὸ βράδι ἀπὸ τὶς φωνὲς καὶ τὸν κόσμο δὲν τῆς ἔμεινε καιρὸς νὰ κλειστῆ μέσα της καὶ νὰ μείνη μοναχὴ μὲ τὸν ἑαυτό της. Λησμονήθηκε μέσα στὴν ἀντάρα.

Ὁ ἁγιογράφος ἔφκειασε τὴν εἰκόνα καὶ τὸν κρατήσανε καὶ στὸ πανηγύρι, κατόπι μιὰ φορὰ ποὺ ἦρθε ἔκατσε κ' ἔφκειασε καὶ κάτι ἄλλες εἰκόνες καὶ τὴν τέταρτη μέρα γύρισε. 'Επῆγε καὶ κλείστηκε μέσα στὴν κάμαρά του ὅλη τὴν ἡμέρα κυτάζοντας ἀπὸ τὶς χαραμάδες καὶ ἀκούοντας προσεχτικὰ κάθε περπατησιὰ ἔξω στὴν κρεββάτα. Ἔδινε μιὰ πινελιὰ στὴν εἰκόνα καὶ πάλι αὐτιαζότανε ν' ἀκούση τὸ γνώριμο πόδι νὰ βαρυπατάη στὰ γερά. Ἕως ὁποὺ ἔφτασε τὸ βράδι. Μέτρησε τὶς ὧρες, λογάριασε τὰ λεφτά, ἄκουσε νὰ περνᾶν οἱ στιγμὲς ἴσο νὰ πάρη ἡ νύχτα καὶ μιὰ ἀνυπομόνια τὸν κυρίεψε. Ἔσβησε τὸ καντήλι κι ἄνοιξε τὰ παραθύρια διάπλατα. 'Αλαφρὸ ἀεράκι νανούριζε τὰ φύλλα τῶν δέντρων τοῦ κήπου κ' ἐκεῖνα ἀνάσαιναν ψιλοφτερουγίζοντας. Μιὰ κρυάδα μπῆκε μέσα κι ἀνατρίχιασε. Κάτω στὸ δρόμο κάποιος ἀγωγιάτης περνοῦσε νὰ πάη νὰ ποτίση τὸ μουλάρι του στὴ βρύση. Τὰ βήματα ἀχούσανε ξερὰ μέσα στὴ σιγὴ καὶ τὸ κυπρὶ τοῦ μουλαριοῦ ἔχυνε στὴ νύχτα παραπονεμένα κι ἀριὰ κουδουνίσματα. Τ' ἄκουσε νὰ χάνεται πέρα στὸ δρόμο καὶ τὸ κουδούνισμα νὰ σβήνεται πίσω ἀπὸ τὰ σπίτια. Μακριὰ φάνταζε τὸ ψηλὸ καμπαναριό, μαύρη σκιὰ στὸν ξάστερον οὐρανὸ κ' ἕνα πεφτάστρι γλίστρησε καὶ κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὸν τρουλλο, κατόπι πάλι φάνηκε ἀνάμεσα τὶς καμάρες καὶ σβήστηκε κάτω στὰ ἀκροούρανα.

Στάθηκε στὸ παράθυρο κάμποση ὥρα κυτάζοντας ἔτσι ἀόριστα χωρὶς νὰ βλέπη τίποτα. Κατόπι ἄνοιξε τὴν πόρτα, ἔβαλε τ' αὐτί του, τὴν ἔκλεισε καὶ πάλι γύρισε. Ἄναψε τὸ καντήλι, στάθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ πάλι τσσβησε. Πῆγε ὡς τὴν πόρτα ἀλαφρὰ ἀλαφρὰ κ' ἔπιασε τὸ μάνταλο τόσο σιγὰ ποὺ εἴταν ἀδύνατο ν' ἀνοίξη. Τέλος ἄνοιξε, ἀλλὰ ἔτριξε τόσο πολὺ ποὺ γύρισε πάλι, πῆγε ὡς τὸ παράθυρο καὶ κατόπι σὰν νὰ πῆρε κάποια ἀπόφαση πετάχτηκε ἔξω στὴν κρεββάτα. Σὲ μιὰ γωνιὰ μαύριζε ἕνα κουβαριασμένο πρᾶμα στριμωχτὰ στὸν κῆπο. Ἔκαμε δυὸ βήματα. 'Από τὴν ἄλλη ἄκρη ἕνα